

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 1/6

FACULTATEA DE MEDICINĂ

PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ

CATEDRA MANAGEMENT ȘI PSIHOLOGIE

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare Facultatea Medicină

Proces verbal Nr. ___ din _____

Președinte dr. hab.șt. med., conf. univ.

Suman Serghei _____

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de
Medicină 1

Proces verbal Nr. ___ din _____

Decanul Facultății dr. șt. med., conf.univ.

Plăcintă Gheorghe _____

APROBATĂ

la ședința catedrei Management și Psihologie

Proces verbal Nr. ___ din _____

Șef catedră, dr. șt. med., prof. univ.,

Spinei Larisa _____

CURRICULUM

DISCIPLINA PSIHOLOGIA CLINICĂ

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină opțională**

Chișinău, 2018

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 2/6

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității**

Importanța și utilitatea cursului *Psihologia clinică* pentru studenții-medici, se datorează faptului că le va oferi noi viziuni privind pacientul, boala, suferința și trăirile subiective ale pacientului cu privire la viața sa. *Psihologia clinică*, constituie un ansamblu de cunoștințe și abilități orientate spre ajutorarea persoanelor ce au probleme medicale și comportamentale în scopul realizării unei adaptări personale mai satisfăcătoare, cu mai bune posibilități de exprimare a propriului eu. Este un domeniu de activitate profesională, care este orientată spre optimizarea, valorificarea resurselor psihice ale omului și a posibilităților sale de adaptare, de armonizare a dezvoltării psihice, ocrotirea sănătății, înfruntarea suferințelor și reabilitarea psihică.

Psihologia clinică se referă la înțelegerea cazului particular al bolnavului care își trăiește boala, cu temperamentul său, cu istoria/trecutul, cu prezentul și chiar cu viitorul său - toate acestea nuanțând diagnosticul și ducând la stabilirea unui tratament individualizat și eficient. Un alt aspect important este faptul că, psihologia clinică cercetează individualul (particularul), unicitatea individului în boală.

Cursul *Psihologia clinică* are scopul de a informa viitorii medici, cu privire la personalitatea omului bolnav, atitudinea lui față de boală, sentimentele pe care le trăiește și de a-i motiva pe viitorii medici să-și dezvolte/formeze și viziuni, competențe psihologice pentru o interacțiune pozitivă și eficientă a sa cu persoanele suferinde, cu familia și rudele acestora – pentru ca actul terapeutic să fie de maxim folos.

Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională

De a oferi studenților cunoștințe privind conceptele de bază ale psihologiei clinice, precum și dezvoltarea abilităților de înțelegere a persoanelor bolnave, a modalităților/căilor de îmbolnăvire precum și a celor de recuperare psihoterapeutică.

- **Limba de predare a disciplinei:** engleză.
- **Beneficiari:** studenții anului II, facultatea Medicina 1-2, Medicină generală

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.05.A.046		
Denumirea disciplinei	Psihologie clinică		
Responsabil (i) de disciplină	dr. în psihologie, conf. univ. Mariana Cernițanu		
Anul	II	Semestrul/Semestrele	3
Numărul de ore total, inclusiv: 30			
Curs	10	Lucrări practice/ de laborator	-
Seminare	10	Lucrul individual	10
Forma de evaluare	CD	Numărul de credite	1

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

Să cunoască:

- fundamentele conceptuale ale psihologiei clinice;
- normele etice ale profesiei de medic și psiholog clinician;
- domeniile de aplicare practică ale psihologiei clinice;
- cauzele și consecințele îmbolnăvirilor psihice;
- teoriile explicative ale diferitor îmbolnăviri psihice;
- metode eficiente de tratament a bolnavilor cu probleme psihice.

Să aplice:

- cunoștințele teoretice în activitatea sa de medic;
- criterii de apreciere și diagnosticare a stării psihice pe care o are/trăiește bolnavul;
- principiile de abordare a bolnavului psihic și a familiei acestuia;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 3/6

- atitudine individualizată pentru fiecare bolnav;
- procedee de stimulare și dezvoltare a gândirii clinice și psihologice;
- responsabilitate și devotament în activitatea sa de medic.

Să integreze:

- cunoștințele psihologice și psihopatologice obținute în activitatea sa profesională;
- abordările teoretice și practice din diverse domenii ale psihologiei cu medicina;
- noi modalități de susținere morală, psihologică a diferitor tipuri de pacienți;
- cunoștințele acumulate în acordarea ajutorului pacienților în situații de impas existențial;
- diverse cunoștințe din domeniile aplicative din medicină, ce au conexiune cu psihologia clinică.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Cunoștințe fundamentale din psihologia generală, psihologia medicală, neurologie, psihiatrie.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Seminare	Lucru individual
1.	Psihologia clinică. Ariile de activitate a psihologiei clinice. Psihodiagnostic și evaluare clinică. Interviu clinic. Condițiile diagnosticului clinic și a evaluării clinice. Limite în diagnosticul clinic și evaluarea clinică. Relația psihologiei clinice cu alte discipline. Statutul și funcțiile psihologului în clinică.	2	2	-
2.	Personalitatea - ființă bio-psiho-socio-culturală. Tipologii și tulburări de personalitate. Clasificarea tulburărilor psihice după DSM-5.	2	2	1
3.	Principalele tipuri de intervenție psihologică: consiliere psihologică; psihoterapia. Componentele unei sesiuni de consiliere psihologică. Limitele consilierii psihologice. Componente ale actului psihoterapeutic. Tipuri de psihoterapie (psihodinamică, umanistică, terapie comportamentală cognitivă (TCC), terapie familială sau sistemică). Limite și condiții speciale în psihoterapie.	2	2	1
4.	Tulburări de anxietate: tipuri și caracterizare generală. Terapiile validate empiric pentru tulburările de anxietate.	1	1	2
5.	Tulburări depresive. Debut și etiologie. Teorii ale depresiei. Terapiile validate empiric pentru tulburările depresive.	1	1	2
6.	Tulburări de dependență: adicția comportamentală, adicția față de substanțe. Terapiile validate empiric pentru tulburările de dependență.	1	1	2
7.	Suicidul. Definiție. Cauze, consecințe și metode de prevenire. Suicidul la copii, adolescenți și bătrâni.	1	1	2
Total		10	10	10

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema 1. Psihologia clinică. Delimitarea domeniului de cercetare. Ariile de activitate a psihologiei clinice. Psihodiagnostic și evaluare clinică. Interviu clinic. Condițiile diagnosticului clinic și a evaluării clinice. Limite în diagnosticul clinic și evaluarea clinică.	
<ul style="list-style-type: none">• să definească conceptele fundamentale ale psihologiei clinice.	Conceptele fundamentale ale psihologiei clinice Obiectivele psihologiei clinice. Metodele de cercetare în psihologie clinică.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 4/6

Obiective

- să cunoască obiectivele psihologiei clinice
- să cunoască metodele de cercetare în psihologia clinică.
- să cunoască funcțiile/atribuțiile psihologului clinician.
- definirea componentelor de bază ale interviului clinic.
- cunoașterea regulilor de diagnostic și evaluare clinică.
- să demonstreze abilitățile de a analiza și sistematiza cunoștințele de psiho-diagnosticare și de evaluare clinică
- integrarea cunoștințelor despre intervenția psihoterapeutică

Unități de conținut

Funcțiile și drepturile psihologului clinician.
Relația psihologiei clinice cu alte domenii.
Interviul clinic.
Componentele psihologice investigate în timpul interviului clinic.
Facilitarea regulilor de diagnostic și evaluare clinică.
Limitele psiho-diagnosticului și evaluarea clinică.

Tema 2. Personalitatea - ființă bio-psiho-socio-culturală. Tipologii și tulburări de personalitate.

- să definească noțiunea de personalitate.
- să cunoască factorii ce contribuie la formarea personalității
- să cunoască tipologiile de personalitate.
- să descrie elementele de bază a DSM – 5.
- să cunoască clasificarea tulburărilor psihice, conform DSM – 5

Personalitatea- ființă bio-psiho-socio-culturală.
Definire și caracterizare generală.
Tipologii și tulburări de personalitate
Descrierea DSM -5. Clasificarea tulburărilor psihice după DSM-5.

Tema 3. Principalele tipuri de intervenție psihologică: consiliere psihologică; psihoterapia. Componentele unei sesiuni de consiliere psihologică. Componente ale actului psihoterapeutic. Tipuri de psihoterapie.

- definirea componentelor de bază ale consilierii psihologice.
- cunoașterea componentelor de bază ale actului psihoterapeutic.
- să cunoască principalele tipuri de psihoterapie.
- să integreze cunoștințele despre limite și condiții speciale în psihoterapie.
- cunoașterea componentelor de bază ale TCC;
- să cunoască tehnica de reducere a stresului bazată pe înțelegere (MBSR);
- să cunoască tehnica TCC;
- să demonstreze abilitățile de a analiza și de a sistematiza cunoștințele despre limitele și condițiile speciale ale TCC și Mindfulness.

Consiliere psihologică și psihoterapie.
Componentele unei sesiuni de consiliere psihologică.
Limitele consilierii psihologice. Componente ale actului psihoterapeutic. Tipuri de psihoterapie: (psihodinamică, umanistică, terapie comportamentală cognitivă (CBT), sisteme sau terapie familială).
Limite și condiții speciale în psihoterapie.
Terapia cognitiv comportamentală (TCC).
Tehnica de lucru a TCC.
Mindfulness. Tehnica de reducere a stresului bazată pe atenție (MBSR).

Tema 4. Tulburări de anxietate: tipuri și caracterizare generală. Terapiile validate empiric pentru tulburările de anxietate.

- să definească noțiunea de anxietate.
- să cunoască tipurile tulburărilor de anxietate
- să înțeleagă specificul fiecărei tulburări de anxietate.
- să facă conexiuni dintre informațiile medicale și cele psihologice cu privire la tulburările de anxietate.
- să cunoască modalități eficiente de interacțiune cu pacienții ce au tulburări de anxietate.
 - să cunoască care din tehnicile psihoterapeutice sunt cele mai eficiente acestor tipuri de pacienți.

Definirea anxietății.
Caracterizare generală.
Clasificarea tulburărilor de anxietate și caracterizarea lor.
Strategii eficiente de comunicare cu pacienții anxioși.
Terapiile validate empiric pentru tulburările de anxietate.

Tema 5. Tulburări depresive. Debut și etiologie. Teorii ale depresiei. Terapiile validate empiric pentru

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 5/6

Obiective

Unități de conținut

tulburările depresive.

- definirea noțiunii de depresie.
- să cunoască semnele distinctive pentru depresie
- să conștientizeze consecințele pe care le are depresia asupra pacientului și a vieții sale sociale.
- să cunoască tipurile de tulburări depresive.
- să cunoască cele mai eficiente metode de tratament pentru pacienții săi cu tulburări depresive.

Definirea depresiei.
Caracterizare generală: cauze, consecințe etc.
Clasificarea tulburărilor depresive.
Teorii explicative ale depresiei.
Metode psihoterapeutice eficiente de tratament a pacienților depresivi.

Tema 6. Tulburări de dependență: adicția comportamentală, adicția față de substanțe. Terapiile validate empiric pentru tulburările de dependență.

- cunoașterea principalelor tipuri de dependență.
- să demonstreze abilitățile de a analiza și sistematiza cunoștințele despre principalele cauze ale dependenței.
- să aplice cunoștințe despre terapiile validate pentru tulburările de dependență.
- să integreze cunoștințele despre promovarea unui stil de viață sănătos în viața de zi cu zi.

Tulburările de dependență: dependența de comportament, dependența de substanțe.
Terapiile validate empiric pentru tulburările de dependență.
Psihopilaxia tulburărilor de dependență.

Tema 7. Suicidul. Definiere. Cauze, consecințe și metode de prevenire. Suicidul la copii, adolescenți și bătrâni.

- să definească noțiunea de suicid, tentativă de suicid.
- să cunoască și să recunoască semnele distinctive pentru tentativele de suicid.
- să conștientizeze consecințele tentativei de suicid.
- să cunoască tipurile de suicid.
- să cunoască strategii eficiente de lucru cu astfel de pacienți/persoane.
- să cunoască cele mai eficiente metode de tratament.

Definirea suicidului.
Caracterizare generală a fenomenului dat.
Cauzele și consecințele tentativelor de suicid și a suicidului pentru: individ, familie etc.
Clasificarea suicidului.
Teorii explicative ale suicidului.

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE) (CS)

- CP 1. Identificarea și utilizarea conceptelor, principiilor din psihologia clinică în activități profesionale.
CP 2. Cunoașterea temeinică, înțelegerea și operarea cu cunoștințele teoretice de bază ale psihologiei clinice.
CP 3. Cunoașterea temeinică și aplicarea în practică a cunoștințelor psihologice în relația cu pacientul ținând cont de statutul psihic, emoțional și specificul patologiei pacientului.

COMPETENȚE TRANSVERSALE(CT)

- CT1. Manifestarea unei atitudini responsabile față de domeniul științific și didactic, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial, precum și respectarea principiilor și a normelor de etică profesională;
CT2. Asigurarea desfășurării eficiente și implicarea eficace în activitățile organizate în echipă.
CT3. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.

FINALITĂȚI DE STUDIU

La finalizarea studierii unității de curs studentul va fi capabil:

- Să cunoască specificul activității și a responsabilităților psihologului clinician;
- Să cunoască diferite criteriile de clasificare a tipurilor de personalitate;
- Să poată identifica principalele trăsături ale pacienților cu tulburări depresive, de anxietate etc.
- Sa cunoască cele mai optime soluții de tratament medicamentos și psihoterapeutic;
- Să aplice metodele de cunoaștere psihologică a oamenilor în activitatea profesională.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 6/6

- Să aplice diverse modalități de susținere psihologică și morală a diferitor tipuri de pacienți.

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu cartea și TIC	Lucrul sistematic în bibliotecă și mediateca. Explorarea surselor electronice actuale referitor la tema pusă în discuție	1. Calitatea judecăților formate, gândirea logică, flexibilitatea. 2. Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie.	Pe parcursul semestrului
2.	Referat	Analiza surselor relevante la tema referatului. Analiza, sistematizarea și sinteza informației la tema propusă. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerințele în vigoare și prezentarea lui la catedra.	1. Calitatea sistematizării și analizei materialului informațional obținut prin activitate proprie. 2. Concordanța informației cu tema propusă	Pe parcursul semestrului
3.	Analiza studiului de caz	Alegerea și descrierea studiului de caz Analiza cauzelor problemelor apărute în studiul de caz. Prognosticul cazului cercetat. Deducerea rezultatului scontat al cazului.	1. Analiza, sinteza, generalizarea datelor obținute prin investigare proprie. 2. Formarea unui algoritm de cunoaștere în baza concluziilor obținute.	Pe parcursul semestrului

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• Metode de predare și învățare utilizate

Expunerea, prelegerea interactivă, conversația euristică, problematizarea, brainstorming, dezbateră, rezolvarea situațiilor de problemă, vizionarea filmelor tematice, ascultarea interactivă.

• Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)

Curentă: test frontal de tip american

Finală: colocviu simplu (atestat/neatestat)

Nota finală: va constitui, nota primită la testul frontal de la ultima oră de curs.

Neprezentarea la colocviu fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero).

X. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Beinart H., Kennedy P., Llewelyn S. Clinical psychology in practice. London: British Psychological Society-Blackwell. 2009.
2. Davey G. Clinical psychology. London: Hodder Education. 2008.
3. Gotlib H., Hammen C. Handbook of depression. Second Edition. New York: Guilford Press. 2009.
4. Kuipers E., Bebbington P. Living with mental illness. Third edition. London: Souvenir Press. 2005.
5. Burns D. Feeling good: The new mood therapy. New York: Plume. 1999.

B. Suplimentară:

1. Berkowitz L. Frustration – aggressive hypothesis: examination and reformulation. In: Psychological bulletine, vol. 106, nr. 1. 1989, p. 59-73.
2. Beck A. T. Depression: Clinical, experimental and theoretical aspects. Harper and Row, New York, 1967.
3. Feshback S., Zogrodzka Z. Aggresion: Biological, development and social perspectives. Plenum Press, New York, 1997.
4. Hersen M., Kazdin A. The clinical psychology handbook. USA, 1991.
5. Williams G. The psychological treatment of depression. Routledge, London and New York, 1995.